

■ Farestier med dræn til pattegrisenes gødning

■ Tilsætter jern til drikkevandet

■ Det virker bare, siger Jens Thyssen, Sinding ved Herning

■ SKOV med i renoveringsprojekt i Serbien

Dorthe og Jørgen Dalsgaard foran de nye staldbygninger, der huser 1.250 søer, der indgår i Avlscenter Dalsgaard. Foto: Pressebureauet Århus.

Diffus ventilation er med til at mindske smittefare

Avlscenter Dalsgaard A/S ved Spøttrup har den højeste SPF-sundhedsstatus og derfor vægtes ventilation og smittebeskyttelse meget højt

- Vi har meget stor fokus på, at der ikke kommer smitte ind i bedriften, og det har vi også prøvet at tage hensyn til ved nybyggeri. Derfor overvejede vi, om det var muligt at filtrere luften, inden den kommer ind i stalden gennem vægventilerne. Men det ville have krævet en ekstra mur rundt om hele staldbygningen, og det var fysisk umuligt. Til gengæld har vi i flere stalde diffus loft, og det giver øjensynlig også en form for rensning af luften, siger Dorthe og Jørgen Dalsgaard.

De står bag Avlscenter Dalsgaard A/S ved Spøttrup i Salling, hvor de har 1.250 søer til avl og opformering på ejendommen Dalsgaard.

Multisite af hensyn til smittefare

De har grise på fem ejendomme, så de kan køre et multisite system af hensyn til smittefare. De tre af ejendommene ligger i en trekant uden om en skov, og der er ikke andre ejendomme mellem dem.

- Vi opdeler grisene så meget som muligt. Her på stedet har vi hele soholdet. Når grisene bliver fravænnet, kommer de over på en af de andre ejendomme, og de bliver flyttet til den tredje ejendom ved cirka 30 kg. Alle galtgrise kommer hen på den fjerde ejendom, mens

polte til salg går på den femte ejendom, som er lejet, fortæller Dorthe og Jørgen Dalsgaard.

Kan sælge dyr til alle soholdere

Vi sidder i det tidligere stuehus, der er omdannet til et stort kontor samt spisekøkken til de i alt ti medarbejdere.

- Vi har rød SPF – altså den højeste sundhedsstatus, som vi har haft i tre år. Det er en gunstig situation for os, for dermed kan vi sælge dyr til alle soholdere. Men det gør selvfølgelig også, at vi har meget fokus på ikke at få smitte ind i besætningen, for situationen kan lynhurtigt ændre sig. Hvis nogle af søerne bliver syge, kan det betyde stop for salg af avlsdyr i en periode, siger Dorthe og Jørgen Dalsgaard.

Når de sender grise til slagtning, kører de grisene på egen vogn ned til landevejen 500 meter fra gården. De betaler ekstra for, at grisene kan komme over i en anden vogn, der

fortsætter næste side

Jørgen Dalsgaard ved den ekstra rist, der giver en renere og mere hygiejnisk farestald. Foto: Stig Jørgensen.

Farestier med dræn til pattegrisenes gødning

Farestierne i den kun et år gamle stald på Avlscenter Dalsgaard er mere rene og hygiejnske end de fleste andre med delvist fast gulv.

Det skyldes, at der i hver faresti i den modsatte side af smågrisehulen er nedlagt et dræn. Det består af et overskåret gyllerør med en støbejernsrist oven på med en bredde på 40 cm.

- Vi har valgt kombinationen af fast gulv og spalter i farestierne, og det giver normalt en del svineri, når pattegrisene gøder langs den ene side af stien. Det giver

både dårlig hygiejne og en masse arbejde for staldpersonalet. Derfor fik vi ideen til at det ekstra spaltegulv, så pattegrisenes gødning kommer væk fra stien, fortæller Jørgen Dalsgaard.

Rigtig god effekt

- Effekten var været rigtig god, og det fungerer helt efter hensigten, så jeg ville gøre det samme, hvis jeg skulle etablere nye farestier i dag, fortsætter Jørgen Dalsgaard, der har etableret et hul oppe foran i stierne, så der er mulighed for

effektivt at rense drænet med højtryksrensere.

Den rullende Afprøvning

Den rullende Afprøvning fra Dansk Svineproduktion har undersøgt effekten af drænet i farestierne på Dalsgaard. Konklusionen er, at det er fordelagtigt at etablere spaltegulv eller dræn i området langs stisiden modsat hulen. Det giver en god hygiejne i de områder af stien, som ellers ofte er forbundet med svineri på grund af pattegrisenes gødeaktivitet, hedder det i konklusionen.

Se mere:

www.dansksvineproduktion.dk

Den rullende Afprøvning, Erfaring nr. 09

Tilsætter jern til drikkevandet

På Avlscenter Dalsgaard er der ingen diarré blandt smågrisene. I stedet for at give jern ved injektion, bliver jern tilsat drikkevandet.

- Det har vi altid gjort, og vi har aldrig problemer med diarré. Grisene får jern i vandet i hele perioden, mens de er i farestalden, men doseringen bliver halveret hos de større smågrise. For at rense vandingsystemet skyller vi det igennem hver 14. dag, fortæller Jørgen Dalsgaard, der bruger sorte slanger, for med transparente slanger er der risiko for algevækst.

fortsat

forinden er vasket og desinficeret. Og når de får foder, er det altid et helt læs ad gangen, så vognen ikke kommer direkte fra en anden svinebedrift.

Isolerede plader under taget

De har også meget fokus på, at der ikke må ske svigt i ventilationen.

- Vi har haft et andet fabrikat på en af ejendommene, hvor der skete ventilationssvigt, men det er skiftet ud med anlæg fra SKOV, fortæller Dorte og Jørgen Dalsgaard.

Mens de nye drægtigheds- og løbestalde er med vægventiler, er de nye farestalde, som blev taget i brug sidste år, med diffus ventilation.

De diffuse plader i loftet er suppleret af isolerende plader under taget for at undgå solindstråling. Undertaget er helt tæt, men luften kan passere mellem tag og undertag.

- I stalden er der monteret højtrykskøling, og denne kombination af diffus ventilation, undertag og højtrykskøling giver en rigtig god luft i stalden, som medarbejderne er meget tilfredse med. Alternativet havde været diffus ventilation kombineret med loftventiler, men vi er glade for den valgte løsning. Selv om der ikke er vægventiler til at sikre bæreluft til vandet fra højtrykskølingen, har vi ingen problemer med, at der bliver vådt i stierne.

Af hensyn til smittefare ser Dorte og Jørgen Dalsgaard en klar fordel ved at have diffus ventilation.

- Der er en risiko for, at der kan komme smitte gennem vægventiler, men vi har aldrig haft smitte i stalde med diffus ventilation. Det er klart vores foretrukne løsning, at risikoen er mindre med diffus ventilation.

På avlscentrets ejendomme er der 44 staldsektioner med SKOV-ventilation samt syv sek-

tioner på den lejede ejendom. Langt de fleste stylinger er DOL 234.

- Det er en stor fordel, at det er det samme anlæg, når vi har ansatte, men det er lidt forskelligt, hvor meget de bruger de faciliteter, der ligger i stalingen. Men for os er det betryggende, at vi ved, at der er en meget høj driftssikkerhed i anlæggene, og skulle der være noget galt, kan vi hurtigt trække på servicefolk, der ved noget om tingene.

Både Dorte og Jørgen Dalsgaard er agronomer. Jørgen har tidligere haft job som svineproduktionskonsulent, indtil de overtog den fædrene gård i 1992 med en opformeringsbesætning på 300 søer og 35 ha, som siden er vokset til 375 ha. Dorte har været kvægrådgiver frem til 1998. Siden har hun været med i bedriften på fuld tid og står blandt andet for administrationen.

Jens Thyssen, th, i den nye stald sammen med distriktschef Ole Petersen, SKOV.

Foto: Pressebureauet Århus.

Det virker bare

Når Jens Thyssen skal sammenligne luften i sine stalde, falder afgørelsen ud til fordel for diffus ventilation med loftventiler

Svineproducent Jens Thyssen, Sinding ved Herning er slet ikke i tvivl om, hvad han skal vælge, næste gang han skal investere i ventilationsanlæg. Det bliver diffus ventilation med loftventiler – Combi-Diffus – fra SKOV.

- Jeg er ved at søge om at udvide bedriften, for selv om situationen ikke ser for godt ud i øjeblikket, kan det jo vende igen, siger Jens Thyssen, der har en bedrift med 240 søer og opfeder omkring 6.000 slagtesvin årligt.

Han har erfaringer med flere forskellige ventilationsprincipper, for dyrene har han fordelt på to ejendomme. Den første overtog han i 1988, og her går søerne og en tredjedel af slagtesvinene.

- Her har vi stalde med ren diffus og stalde med vægventiler, mens der på den anden ejendom er bygget en ny stald med Combi-Diffus ventilation. Der er stor forskel på, hvordan de fungerer. I den rent diffuse stald har vi isoleret tagfladen med undertag, og for en forholdsvis lille investering har det haft en stor virkning,

da det har reduceret den kraftige solindstråling, siger Jens Thyssen.

Den nye stald er 19 meter bred og opdelt i tre sektioner med to luftudtag i hver sektion samt loftventiler.

- Den stald er helt, som den skal være. Skal vi udvide, bliver det ved at bygge to ekstra sektioner på stalden og fortsætte med Combi-Diffus, fortsætter Jens Thyssen.

Lavere temperatur med diffus ventilation

Da han startede stalden med diffus ventilation, kørte han efter samme strategi som i stalden med vægventiler.

- Men temperaturstrategien skal ikke være ens i de to staldtyper. I den diffuse stald skal

temperaturen være lavere. Her er der delvist fast gulv, mens der er fuldspalter i stalden med vægventiler. Grisene har det varmere på det faste gulv, og desuden er der ikke den samme lufthastighed som i en stald med ventiler. Derfor er der risiko for, at de søler sig, hvis de har det for varmt i den diffuse stald. Til at starte med kørte vi med omkring 20 °C, men nu kører vi normalt ned på 17 °C og kan gå helt ned på 16 °C i den diffuse stald, siger Jens Thyssen.

Når han skal sammenligne luften i staldene med henholdsvis Combi-Diffus og vægventiler, falder afgørelsen ud til fordel for stalden med Combi-Diffus.

- Om sommeren er luften klart bedre her, når først klapperne i loftventilerne er klappet ned, siger Jens Thyssen, der passer bedriften sammen med sin kone og lidt løs medhjælp.

Skiftet til SKOV-anlæg

Da han overtog de to ejendomme, var der flere forskellige fabrikater af ventilationsanlæg, men de er blevet udskiftet med anlæg fra SKOV, efterhånden som der er renoveret og bygget nyt.

- Med SKOV-anlæggene har jeg sikkerhed for, at de virker. Desuden er der en meget lav vedligeholdelsesgrad. Det er vist højst en gang om året, at der skal udskiftes en føler, et batteri eller noget andet. Der er ingenting at reparere på, og det er i hvert fald en meget lille del af omkostningerne til vedligeholdelse, der går til ventilationen. Jeg er desuden meget tilfreds med den service, jeg får fra SKOV. Når jeg ringer, og der er optaget i serviceafdelingen, bliver jeg altid ringet op igen. Og i de fleste tilfælde klarer vi det over telefonen, og eventuelle dele bliver sendt med posten, siger Jens Thyssen.

Overvåget alarm

Han har overvåget alarm på sine stalde. Det betyder, at hvis ventilationen sætter ud, åbner loftventilerne sig. Hvis det ikke er nok, går alarmerne i gang, og hvis den heller ikke fungerer, går der en alarm til en bemandet vagtcentral.

- Der er ti minutters forsinkelse på alarmerne, så det er først efter ti minutter, at alarmcentralen bliver alarmeret. Jeg forstår ikke, at der ikke er flere, der benytter en bemandet vagtcentral. Det er selvfølgelig den ultimative dækning, men det har jeg valgt at gøre alligevel, siger Jens Thyssen.

Ole Petersen, SKOV og Jens Thyssen kigger her på temperaturindstillingerne i den nye stald.

SKOV med i renoveringsprojekt til 5-8.000 søer i Serbien

Fra udlandet er SKOV vant til arbejde med meget store staldprojekter

Et stort projekt med renovering af svinestalde i Serbien har valgt SKOV som leverandør af ventilationssystemet.

Det er et dansk konsortium af virksomheder inden for agroteknik, der står for renoveringsprojektet i Serbien, der i første omgang har omfattet indendørs mekanisering til en stald med 1.200 søer. I alt vil projektet komme til at omfatte stalde med plads til 5-8.000 søer, egen avls- og ornestation og en produktion på omkring 180.000 slagtesvin årligt.

- Vi står for levering og installation af ventilation og højtryksskøling, og det er et godt eksempel på, at vi er vant til at håndtere meget store staldprojekter i udlandet. En erfaring der også kommer danske landmænd til gode, uanset om de bygger i Danmark eller udlandet, siger eksportchef Poul Pedersen, SKOV.

Stalden med 1.200 søer i Serbien blev taget i brug i 2007, og resultaterne fra renoveringsprojekterne taler deres eget sprog. De opnåede produktionsresultater har helt fra begyndelsen ligget på niveau med de bedste danske besætninger. De 1.200 søer præsterer således fortsat over 30 fravænnede grise pr. årssø.

Det er ikke kun teknik og inventar i staldprojektet, der er dansk. For at sikre en effektiv produktion er der indkøbt danske avlsdyr samt dansk rådgivning, og Danish Farm Design A/S, der blandt andet har stået for teoretisk og praktisk uddannelse af serbiske driftsledere, har haft sin egen medarbejder til at lede svinefarmen i den første tid efter renoveringen.

De renoverede stalde ejes af Delta Agrar, der udover landbrug og slagteri blandt andet også driver supermarkeder i Serbien.

Jubilarer hos SKOV

Martin Glintborg, salgsansvarlig for den danske fjerkræsektor hos SKOV, har for nylig kunnet fejre 40 års jubilæum. Martin Glintborg kom som 23-årig smed til Østergaard Hovedgaard ved Roslev, og han var med til at konstruere landets første vægventiler i støbejern. Han var en af de bærende kræfter

i den efterfølgende udvikling af undertryksventilationen. Martin Glintborg har i mange år været salgsansvarlig for fjerkræsektoren hos SKOV, og virksomhedens store markedsandel inden for ventilation til fjerkræbranchen er ikke mindst hans fortjeneste.

Karsten Svenningsen, salgsansvarlig for ventilationssystemer i Nordjylland, har kunnet fejre 25 års jubilæum hos SKOV.

Karsten Svenningsen blev i 1984 ansat som lagerarbejder hos SKOV; et arbejde som løbende blev kombineret med montage af ventilationsanlæg hos kunderne. Se-

nere blev Karsten overført til salgsafdelingen, og siden 1995 har han haft ansvaret for salg af ventilationssystemer til de nordjyske svineproducenter og byggefirmaer. Han har i den periode været en af de bærende kræfter i at gøre SKOV-ventilationsanlæg til det foretrukne valg hos disse kunder.

Ring og få en snak med en af vore distriktschefer

Nordjylland

Karsten Svenningsen
tlf. 72 17 55 39 · ksv@skov.dk

Vestjylland, Midtjylland

Niklas B. Clausen
tlf. 72 17 55 18 · nbc@skov.dk

Vestjylland, Midtjylland, Østjylland

Ole Petersen
tlf. 72 17 55 92 · op@skov.dk

Sønderjylland

Knud Erik Riis
tlf. 72 17 55 86 · ker@skov.dk

Fyn/Sjælland og Bornholm

Klaes Kappel,
tlf. 72 17 56 28 · kka@skov.dk

Himmerland, Djursland, Østjylland

Mogens Kaasgaard
tlf. 72 17 56 06 · mk@skov.dk

SKOVs servicetelefon

Kl. 07.00-16.00: Tlf. 72 17 55 55
Kl. 16.00-07.00: Tlf. 97 73 24 44

SKOVs serviceelektrikere

Elektrikeren Nord A/S
Søndermøllevvej 3, 9800 Hjørring
tlf. 98 98 10 52 · fax 98 98 10 50

BroCon el-teknik
Østerbyvej 13
6980 Tim: tlf. 70 20 19 97
www.brocon.dk

Elpunkt Fyn A/S
Mesinge Mark 7, 5370 Mesinge
tlf. 65 34 10 84 · fax 30 63 18 89
mobil 30 17 49 00

EL-TEK Aps
Knokbjerg 94, 6100 Haderslev
tlf. 74 57 62 20
fax 74 22 62 15

Dalmose Elservice ApS

Hovedgade 34, 4261 Dalmose
tlf. 58 18 80 16

Steffen & Anders I/S

Brogade 10B, 3782 Klemensker
tlf. 40 14 39 96 · fax 56 96 69 96

SKOVnyt er udgivet af

SKOV A/S
Hedelund 4, Glyngøre, 7870 Roslev
Tlf. 72 17 55 55 · Fax 72 17 59 59
info@skov.dk · www.skov.dk

Redaktion: Stig V. Jørgensen (ansv. redaktør), Paul R. Jeppesen, Per B. Rasmussen og Helle Kaastrup, SKOV A/S samt Helge Lynggaard, Pressebureauet Århus

Oplag: 9.000
Tryk: DataGraf Auning AS